

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت

پژوهشکده اسناد(سازمان اسناد ملی ایران)	واحد عملیاتی:	توران طولابی	نام عضو هیات علمی:
مناسبات ایران و عثمانی(ترکیه) در سده نوزدهم و اوایل سده بیستم	عنوان دوره:	لرستان	دانشگاه:
تاریخ معاصر ایران و ترکیه	حوزه تخصصی:	ادبیات و علوم انسانی	دانشکده:
فرصت مطالعاتی شش ماهه	مدت دوره:	استادیار	مرتبه علمی:
09166600096	شماره همراه:	toolabi.t@lu.ac.ir	ایمیل:
1401 / 5 / 15	تاریخ پایان:		تاریخ شروع:

مهمترین خروجی، دستاوردهای حاصله و نتایج مؤثر به دست آمده در دوره فرصت مطالعاتی

1- انتشار یک مقاله علمی پژوهشی با عنوان «تهاجم عثمانی به غرب ایران در جنگ جهانی اول و پیامدهای آن؛ پژوهشی بر پایه اسناد»، در مجله: «پژوهش‌های تاریخی ایران و اسلام»، دوره 17، شماره 32، شماره پیاپی 31، فروردین 1402، صص 249-274؛

DOI: 10.22111/JHR.2022.44041.3479

2- انتشار یک کتاب حاوی 300 برگ سند خوانده شده و پیاده سازی متن این اسناد که مرتبط با مناسبات ایران و عثمانی(ترکیه) با محوریت جنگ جهانی اول هستند؛ ضمناً برای درک بهتر خواننده از محتوای این اسناد، مقدمه‌ای بالغ بر پنج هزار کلمه هم برای این اسناد نوشته شده است. کتاب در انتشارات دانشگاه لرستان تأیید شده و شماره اداری آن 1409 / 229 / الف است. این کتاب در مرحله ویراستاری قرار دارد و برای انتشار نهایی در اختیار دانشگاه لرستان قرار خواهد گرفت.

نوآوری و خلاقیت ارائه شده در جهت پاسخ به نیازهای واحد عملیاتی

مناسبات ایران و عثمانی(ترکیه) عمدتاً از دریچه سیاسی تعریف شده و مبتنی بر کلان روایت‌های سیاسی بوده است. در این دوره تلاش شد تا با تکیه بر اسناد منتشر نشده سازمان اسناد ملی این مناسبات از چشم انداز مسائل اجتماعی و با محوریت مقطع جنگ جهانی اول بررسی شود. از این نظر این فرصت مطالعاتی دارای خلاقیت بود.

قراردادها، پایان نامه‌ها و روش‌های همکاری تعریف شده در دوره فرصت مطالعاتی

- شناسایی و خرید دو هزار سند از سازمان اسناد ملی ایران و در اختیار دانشجویان دانشگاه لرستان گذاشتن این اسناد؛
- گفت‌وگو با این سازمان جهت تسهیل استفاده از اسناد آنجا برای دانشجویان دانشگاه لرستان؛

مهمترین تجارب حاصله از دوره فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت

- آشنایی هرچه بیشتر با سند و سندخوانی که خود ظرافت‌های بسیاری را می‌طلبد. ضمن اینکه پیاده کردن متن این اسناد برای انتشار کتاب مربوط به فرصت مطالعاتی بر توانایی برای خواندن اسناد افزود؛
- در شیوه تدریس اینجانب و تکیه بر اسناد و تحلیل رخدادهای تاریخی بر اساس این اسناد پس از این فرصت آشکارا تغییراتی ایجاد شد. در کلاسهای درسی با نشان دادن اسناد از طریق پرژکتور و تحلیل آنها می‌توان دانشجویان را به منابع مغفول تاریخ معاصر ایران سوق داد و از آنها خواست نگرش فروگاهانه در منابع نباشند و صرفاً به سراغ منابع منتشرشده نروند. در تجربه بنده، در نیمسال اول سال تحصیلی 1401 در درس تاریخ ایران در دوره پهلوی و نیز تاریخ عثمانی و ترکیه از این اسناد برای بهبود تدریس استفاده بسیار مطلوب شد که با استقبال دانشجویان نیز همراه بود.
- تمرکز پژوهش بر غرب ایران از چشم‌انداز اسناد که خود می‌تواند راهگشای راهی باشد که بعداً با تکیه بر حیات اجتماعی لرستان در اواخر دوره قاجاریه هم تدوام یابد. این پژوهش از منظری کاملاً متفاوت یعنی تأثیر کنشهای سیاسی عثمانیها بر تحولات غرب ایران به سراغ موضوع رفت که خود بعدی کمتر دیده شده است.
- هر فرصت مطالعاتی قطعاً می‌تواند «فرصتی» برای «مطالعه» و غور بیشتر در منابع باشد اگر عضو هیأت علمی خواستار این مسیر باشد و در مسیر آن کوشش به خرج دهد؛ منابعی که کمتر دیده شده‌اند. وانگهی مقطع جنگ جهانی اول برای فهم سرشت تحولات این ایران معاصر دارای اهمیت است که از رهگذر این فرصت و بررسی این اسناد بیشتر میسر شد.

پیشنهادات اجرایی جهت افزایش اثربخشی دوره‌های فرصت مطالعاتی

- 1- تعریف مدت زمان متفاوت برای اعضای هیئت علمی به فراخور رشته و موضوع پژوهش؛
- 2- حمایت از چاپ و انتشار دستاوردهای مربوط به فرصت مطالعاتی؛